

Kálaad Pwôl nyə á cilə buud ó Filipî yé Isâ í dúgyá nə kálaad mə Pwôl shú Filipî yí

Pwôl nyə á fwɔ̄ Dɔ̄ mə Yésus á Filipî ja nyə á ηgə sá njəənd mísəən yé ábēē yí (Mis 16.6-40).

Nyə á ka zə cilə bwo kálaad éga búbaalê mímbú má cɔ̄, a njúl mímbwug dî (1.13). Nyə á cilə ná a yá ókrísten wâ Filipî akíba, a wá bwo ηkul mílámád nəcé á bul cəel bwo.

Shug lə lósú á kálaad éga wə Yésus (2.6-11). Yésus nyə a bíd isâ byêsh nyə á bə nə ndí yí, nə ndéé Zembî ka bân nyə gwów ntɔ̄ ísâ byêsh nə buud bêsh.

Pwôl nyə á ka təl njúgúlá məηkəw zəηgbá:

- (1) Cug mə mbúgala í jəlá nə bɛ̄ɣla jé má Yésus (2.5-11).
- (2) Krísten má jəlá nə faan məηkenya (2.14-15).
- (3) Muud má mpu Yésus yé má dɘ dúg bíl ísâ byêsh nyéé nə nyéé (3.7-8).
- (4) Yíl lám cug á yágúd, nádɘwo kə shwóg (3.13-14).
- (5) Dugá bə máshusug məshusug (4.4).
- (6) Kú nə yágúwó, dɘ yida lésha nə Zembî (4.6).
- (7) Dɘ faas mítádúgá mí lâm (4.8).

Məbáda

¹ Mə Pwôl, sá Timotê məlwaá má *Kríst Yésus sá wə má cíl kálaad éga. Sə ηgə cilə bí bêsh buud ó

Filipî bí búsá búúd ó Zembî kwoŋ mə Krîst Yésus dí wá. Sá ηgə cilə binónη otówe ɔ shwóg bán nə *ojaákwon bán.

² Sóónḡú wúsú Zembî bâ Cwám̄ba Yésus-Krîst bwá ó sá bí mpaam, bwá ó sá námá ná bi ηḡḡg nə cugə ná shee.

Pwôl ηgə yə Zembî akíba

³ Má du yə Zembî waamá akíba ja jêsh má dú tóduga bí yí.

⁴ Ja jêsh má du jəḡula nə Zembî shú bi bêsh yí, má du jəḡula nə məshusug.

⁵ Má du jəḡula nə məshusug ntó nəcə, té wúlə jwôw ashúshwóógú zə wóós múús íí, bi ηḡə fala nə mə shú bwiiḡḡlə Jəjə Kéel.

⁶ Mə ηḡə mpu búbálé ná Zembî muud nyə á má tééd bí jə sóólḡú wəḡḡg yé nyə é kə nə wə shwóg ná ndéé kə bá casulə jwôw má Krîst Yésus*.

⁷ Má jəlá nə bə nə mbií tédúḡá wəḡḡg shú dánúd nəcə bi búšə mə ηkí jág nywa lámúd. Bi búšə mə ηkí jág nywa lámúd nəcə bi ηḡə ηwa dán kəw lú byám íbwádán Zembî nyə a má bwádan nə mə yí, ηwa kəw mímbwug myám dí, ηwa kəw shwəḡlələ Jəjə Kéel dí, ηḡələ lwó ná a ji tətəlí.

⁸ Zembî ji wúshined waamá ná yéesh má ηḡḡ gwág bi bêsh yí jisə yéesh jí Krîst Yésus lámúd yí.

⁹ Məjəḡula má ηḡḡ jəḡula nə Zembî shú dán dí má mäsə ná cəelí jín í ηḡḡḡ nə kwíduli kúdúlig, ηḡə bə nə fwámé mpúyá nə dúlə wám̄balə ísâ.

1:3 Rom 1.8-10; 1Kr 1.4; 1Te 1.2-3 **1:6** 2.13 **jwôw má *Krîst Yésus:**

1.10 * **1:6** **Jwôw má Krîst:** Dúsə jwôw á bá zə sámb búúd ɔ shí ga milásá yí. **1:7** 2Kr 7.3; Ifz 3.1 **1:8** 1Kr 16.24; 2Kr 5.14 **1:9** Kol 1.9-10

10 Í bág ntó shú ná bi dág mpu ísâ í búl bæ nà mfíí ísâ í ányunywaâ dí yí. Ntó bi músə bá bæ nà mitédúgá ná sán, kú nà sá á jumág jwôw má Kríst.

11 Jwôw dɔɔŋgá bi bág bæ nji nà mpumá† á tútəlí Yésus-Kríst nyə é ŋgə sá ná bi wúmág shú ná buud bwə yág Zembî məshwúmb yí.

Pwól tɛɛm bæ mímbwug dí, a ji nà məshusəg

12 Bwaŋg, má jii ná bi mpúg ná isâ byêsh í má bæ nà mə yí í ŋgə yida sá ná Jɔjɔ Kéel ŋgág nà kə shwóg ŋgə mpu bwiŋgya.

13 Gwə wá í mú ná, tɔɔ ozimbî bwə ŋgə baagulə lun mə ŋgwáməna wá bēsh, tɔɔ kúkúl jēsh íí, í má mpúy ná mə ji mímbwug dí nəcə *Kríst.

14 Bóólúgá ncúlyá bwááŋg sánónŋ ŋgə bɛ Cwámba wá, bələ mə mə zə bæ mímbwug dí ga í má sá ná bwə yídag mpu shwu mánnyúul nà Cwámba, bwə mú ŋgə bələ cúndə kéel dé kú nà ifwaas.

15 Bóól bāŋ bwə ŋgə cúndə Kríst nà lâm íwímbúg, ŋgə fendya nà mə; bóólúgá bá bwə ŋgə cúndə nà jɔ lâm.

16 Búga báá bwə ŋgə sá nà cɛlí, bwə ŋgə mpu ná ŋkí mə ji wa, jísə shú ná mə shwɔɔlag Jɔjɔ Kéel.

17 Bóólúgá bāŋ, ja bwə ŋgə cúndə Kríst yí, bwə aŋgê nà cúndə nà jɔ lâm, bwə ŋgə sá nji ŋgələ fendya nà mə. Bwə tédúgá ná fendyálə nà mə í é sá ná mímbwug myâm mí búlɔg cey mə lámúd.

18 Ká jí í ntágúlá cínəŋg yí? Kú nà sâ! Tɔɔ bwə sêy nà bów-bôw yuug, tɔɔ bwə sá fwámé sâ, mímbíí myêsh dí Kríst wə bwə ŋgə bwiŋg yé. Sá jɔɔŋg jísə

1:10 Rom 12.2; Ifz 5.27; Heb 5.14 **jwôw má Kríst**: 1Kr 1.8; 2Kr 5.10; Flp 1.6; 2.16 1:11 Yuá 15.8; Zhk 3.17 † 1:11 **mpumá**: Mpumá ga wə misóólúgá. 1:12 Ifz 3.1; 2Tm 2.9 1:15 2Kr 2.17

mə sá məshusug, mə é da námə bə nji məshusug nə məshusug.

19 Mee mə mpú ná, nə məjəgula bí ngə jəgula shú dām má, nə shúgálúlə Shíshim má Yésus-Kríst ngə shúgal mə yí í bá sá ná micúŋ myâm mí shúgúlág mə tóom.

20 Mə abúlé bwεε bə nə məsáám nə mbií má ngə bwánd sá má ngə *búgula yí. Nji mə mpú kú nə məshwán ná tóo jáyé ja, tóo kíkidíga, tóo má cugə, tóo mə yá, Kríst nyə é ŋwa gúmə mádí nyúúlád.

21 Nəcə, cug jâm jêsh jísə nji shú má Kríst; má ká ntág yə, shwiy bə mə nə mfií.

22 Nji, nda jí ná, mə cugələ wa shí mishwun, mə e sá ísáy í mfií ná, mə akáyé ná mpu sá má féeshúg yí.

23 Mə mú ngə zhízhigə mpódúgá iyéesh íbá: mə ji nə yéesh ná mə wúg wa shí gaád, sá Kríst kág cugə kəl ŋgwúd; jâŋ ɔ jí mə sá má búl cœl yí.

24 Nji mə dúg ná í bul bə mə nə mfií ná mə ngóg ná cugə wa shí mishwun shú dúnád.

25 Nəcə ntó, mə ngə mpu búbálé ná mə é cugə, shé é ji kəl ŋgwúd sánŋə bí bêsh shú ná mə kwííndúg bí, bí búgabanugí, bí bə nə məshusug búgád.

26 Ntó, ja má é nyiŋgə zə bídí yí, zólə wâm í mú sá ná bí bóg nə milúu ná sáŋ kwonj má Yésus-Kríst dí.

Bí mə jəlá nə wá ŋkúl gwánád

27 Sá ŋgwúd jí ná, bí mə jəlá nə cugə mísh má búúd dí, mbií cug í mpíyá nə Jɔjɔ Kéel má *Kríst yí. Nəcə, tóo ná mə zə dúg bí, tóo mə anyíŋgé zə, má jii ná mə dúg gwáduga ná bí ngə yíim mǎnyúul cug á yéesh

ngwúd dí, bi ngó gwána gwáná á magulálə Jɔjɔ Kéel, bi njúl lâm ngwúd.

²⁸ Bí nda bwelə bə nə ifwaas nə buud bwə lumbáli nə bí wá. Inkán bin í é sá nə bwə mpúg nə búšə zhíí á shwiy dí, bi bân njúl zhíí á cugad; Zembî wə mə sá ntó.

²⁹ Nəcə ibwádán í ngó zhu bí wə Zembî yí bísə nə bi búgúlág Kríst; nji, kú bə nji búgúlálə, jísə námə bí ibwádán nə bi bwəmagí nə micúnj shú déd.

³⁰ Bi mə jəlá nə ηwa dún kəw gwáná bí á dág mə ngó gwána yííd, gwáná bí ngó gwág nə mə ηgə ná gwána yí.

2

Muud yêsh sálug nyəmэфwó shí

¹ Nkí cug seηngí á bínónj *Kríst í wá bí ηkul mílâm dí, ηkí cəlí í yó bí inkán, ηkí bi mú ηgə cugə seηngí nə Shíshim mə Zembî, ηkí bi mú nə lâm ínkúnkwonj nə ηgwól gwág ηgwól cey lámúd íí,

² ságá nə məshusug mām mə bəg lwándúlá. Í é bə ntó ja bí é ηgə cugə mbií ηgwúd yí, bi mbíd mbií cəlí ηgwúd, lâm ηgwúd, bi ηgə cugə leedyá.

³ Muud nda sá sâ nə yéesh məfendyá, nda sá sâ nə a sọ mísh. Nji, muud yêsh sálug nyəmэфwó shí, gúmál bóól búúd ntɔ mbií á gúmál nyəmэфwó yí.

⁴ Muud nda sọ nji mənywa mâ nyəmэфwó; muud yêsh sọg ná bóól bwə bəg námə nə mənywa.

⁵ Ngəgá nə cugə mpédúgá nyín nda búúd bwə dɛ cugə kwonj mə Yésus-Kríst dí ná.

Tádúgá Yésus nyə á bə nə ndî yí

⁶ Yésus nyə á bə mbií ηgwúd nə Zembî.

Nji, tεem bə ntó, mfií nyə á bə nə ndî wəɔηgâ,
nyə a shígé nada nə wə ná a bwên nda Zembî.

⁷ Nji, nyəmfwó nə lâm yé, nyə a bíd gúmá nyə á bə
nə ndî yí,

a yidá zə bə mbií ηgwúd nə lwaá, a bə múúd,
buud bēsh mpu námá dúg né a ji muud.

⁸ Nyə á səl nyəmfwó shí, sá mágwág né ndéé
magulə shwiy,

shwiy yálə kwólós dí ntág.

⁹ Gwá námá wə Zembî nyə a bân nyə gwôw nə ndî
yí,

a yə nyə jíná í ntó míná mēsh yí.

¹⁰ Nyə á yə nyə dwo shú ná isâ byêsh,

tə byəɔηg bí jɔη dí gwów yí,

tə byəɔηg bí wa shí yí,

tə byəɔηg bí shí ga dí shí yí,

í dúg kúd məbwón shí ja í gwág jíná mə Yésus yí,

¹¹ buud bēsh bwə máguləg né Yésus-Krîst ji Cwám̄ba,
bwə lás ntó mímpu dí, yálə Zembî gúmá.

Bì mə jəlá nə faan məηkenya

¹² Bwááηg mə búl cεel wá, nda jí ntó ná, b̄i mə d̄u
bwey bə nə mágwág. Í ajíyé ná məgwág məɔηg mə
dúg bə nji ja mə jí n̄uη bídí yí. Í j̄i né bí búl̄ug bə
nə məgwág ja mə cúgé n̄uη bídí ga. Ságá né cugúle
Zembî mə cug bí yí í nyín̄ug bídí ícug dí; ságá ntó nə
gwóógə nə məjigəwa.

2:6 Yuá 1.1-2; 17.5; Heb 1.3   **2:7** Yuá 1.14; Rom 8.3; 2Kr 8.9; Heb 2.14, 17   **2:8** Yuá 10.17; Heb 5.8; 12.2   **2:9** Mis 2.33; Ifz 1.21; Heb 1.4   **2:10** Iza 45.23; Yuá 5.23; Rom 10.9; Mbú 5.13

13 Nəcə Zembî wə ngə sá ná bí bəg nə fwámé iyéesh, bí sá mísóólúgú á gwág nywa myá.

14 Ságá sóólúgú wēsh kú cwaduga, kú sɛɲusa məkâl,

15 shú ná bí bəg kú nə sá á jumúg, kú nə cúcwán lú mábwam. Bí má jəlá nə bə bwân ɔ Zembî, kú nə sá á jumúg na kala búúd á lílɪngî bínóɲ ngə cugə nííd, bí ngə faan mpédúgá nyáɲúđ nda imɔɔs í wá mɛɲkenya shí gaád yí;

16 nəcə bí ngə kala bwo kéel á cug kuú nɲɔnd wúnúđ. Sá jɔɲg í bá sá ná mə bəg bə lúu né sɲ jwôw má *Kříst, nəcə í bá mpûy né mə a shígé ngə wáduga nə micúɲ nə mindɔɔlú ntó ngwas.

17 Séyúlə bí ngə sɛy nə búgə yí í má bwey bə bí *mətúnuga. Í ká bə ná mə yág, shwiy dām zə casulə mətúnuga mán mɔɲgú, mə bə nə məshusug, mə kala bí bēsh məshusug mɔɲgú.

18 Mbií ngwúđ wɔɲgú námá, í jɪ ná bí bəg nə məshusug, bí kala mə məshusug mɔɲgú.

Pwól má kənd Ipafurodit Filipî

19 Mə ngə bwánd nə búgə ná Cwamba Yésus nyə e sá ná mə léélug nti bí Timotê shú ná nyúúl bəg námá zə lal mə ja á bá nyiɲgə nûɲ zə jaaw mə məcwama mán yí.

20 Kú nə ngwál múúd má jí nə ndî wa né sá sé ngə bə nə məcɛy mə lâm mbií ngwúđ, né ndéé a jí nə ɲkul mpu wá lúú ísá í dúgyá nə bí dí yé.

21 Bēsh bwə mú ngə wá milúu nɲi ísá í dúgyá nə

2:13 1.6; Yuá 15.5; Rom 7.18; 15.18; 1Kr 12.6; 15.10; 2Kr 3.5 **2:15** 1.10; Mbá 32.5; Dan 12.3; Mat 5.14; 10.16; 1Kr 1.31; 2Kr 1.14; Gal 2.1-2; Ifz 5.8; 1Te 2.19 **2:17** Rom 15.16; 2Tm 4.6; 1Yn 3.16 **2:18** 3.1; 4.4 **2:19** 1.1 **2:20** Mis 16.2 **2:21** 2Tm 4.10

bwáméfwó yííd, kú bə byəəŋg í dúgyá nə Yésus-Krîst yí.

22 Biméfwó bi mə mpú ná Timotê nyə a shí lwó bí sá á jísé yí. Námé nda mwân má də nada nə sóŋgú ná, ntó wə nyə á má nada nə mə, sá sá ŋgə bwiŋg Jəjə Kéel yé.

23 Nyə wə má ŋgə téduga ná mə é nti ja má é wámbulə nda má é shúgula ná yé.

24 Cwámba má lwó mə búbólé ná məméfwó mə é ləelá zə nŋ.

25 Nji mə ámə kwey ná í bul jəla ná mə ntíg bí *mínyəŋə waamé Ipafərodit bí á nti ná a zég də kwíind mə ja má jí kwíindyá yé. Nyə a má zə wá nyúul, kwiid mə nə iséy, zə bə mə muud gwoŋg lumbúlíd.

26 Má ntí nyə nəcə a ŋgə bul bə nə yéesh ná a dúg bî. Nyə a shígé ŋgə bə ná shεε nda nyə á mpu ná bi a má gwáduga bwás dé ná.

27 Jí mpu bə ná nyə á bwás. Nyə a lág kúnə-kúnə ná á yə. Ká Zembî nyə a bwíg nyə ná ŋkwəŋú. Kú námé bə nji nyə, Zembî nyə a bwíg námé mə ná ŋkwəŋú ná mə á bá bə, mósól mácey mə lâm káda mósól.

28 Mə má ka ləelá ntí nyə shú ná bi gwágúg məshusug nə nyiŋgələ dúg nyə, byâm ímpimbə í mú námé bóóg.

29 Bi ə lág nyə tâŋ muud mə Cwámba, nə zhwog məshusug. Dugá ŋwa mbií búúd dé nə məjilə,

30 nəcə nyə a má nywá zə yə nəcə iséy í *Krîst. A zələ ná a zə wá mbwə wún í á ŋgə fúfə mə mádí iséyúd yí, a má nywá zə bwəma nə shwiy.

3

Fwámé ábiwáág wá yálə Kríst lâm

¹ Bwaanɟ, mə shúgúlá ci nə bí ná, dugá bæ nə məshusug tâɟ buud ɔ Cwám̄ba. Mə akáádé ɟgélə báásulə bí isâ impwúd. Mə báásúlə bí byo ntó shú ná bi sásúlág isâ í abúbôw.

² Bi ɔ káálúgə nə bów-bôw ósól ɔ mäsáal, mbeé ómpyê bɔɔɟ, bi ɔ káálúgə nə bwo, wán ɟ́biwáág* bwá á síya yé cugé nə mfií.

³ Shé bân wá búsə nə fwámé ábiwáág, shé buud shé ɟgə yə Zembí gúmá nə zhií á Shíshim yé wá, shé buud shé búsə milúu ná sán nə bələ kwon mə Yésus-Kríst dî wá, shé buud shé anɟə nə ɟwa gúmá mísólúgú mí cug múúd dí wá.

⁴ Í njúl ná nda mə, mə ji nə məzhií ná mə jee ɟkêny nyúúl nə mísólúgú mí cug múúd. Nkí muud ji nə ɟkul ɟwa gúmá nəcé mísólúgú, mə wá jí ná mə búlug ɟwa gúmá jɔɔɟ.

⁵ Nəcə bwá á sá mə ábiwáág jwôw lá mwɔɔmb mpúsə byélé dâm; mə ji mwân *Izəɾəyél byélələ bæend mə Bəɟzhamê dí, mbyágá heburê. Kóomb bɟélə mácɟɟ, mə á bæ *Farizyêɟ.

⁶ Shú wálə lúú mísɔɔn *Oyúden dí, mə á də lwó Dɟ lá óbúgala ɔ Yésus cúwálí. Kóomb cugélə tútəlí nda mácɟɟ mə jí ná, mə á bæ kú nə kúl búsə nə ɟkul jum mə yí.

3:1 2.18   **3:2** 2Kr 11.13   * **3:2** Ábiwáág nyə á də bæ yuug lwólə ná muud jisə mbyágá mə Aburaham, ntó ji ná a ji muud á kúl mə Zembí.

3:3 Rom 2.28-29   **3:4** 2Kr 11.18, 21   **3:5** Luk 1.59; Rom 11.1

3:6 Mís 8.3; 22.4; 26.9-11

7 Məfúlú mə á də bə mə isâ í mfíí mání, mə mú ηgə dúg mwo múús kú nə mfíí nəcé mə músə muud mə *Kríst.

8 Mpülə mə mə mpu Cwám̄ba waamá Kríst Yésus yí, ja mə dúg mfíí á cínəηg yí, mə mə kwey nə bíl isâ byêsh bísə zhizhe. Nəcé Kríst í, mə a mə myaas isâ byêsh, mə dúg byo shíd mǎwúdə shú ná mə bág nə nyə cug jâm jêsh dí,

9 mə bág muud yé ncindí nə ncindí; ja jəηgú mə jee t̄ow Zembî míshúd, kú bə nəcé tútəlí waamá nə mə ηgə bɛ məcɛɛ, í yidá bə nəcé tútəlí mə Zembî; a mə kalá mə nyə nəcé mə ηgə *búgula Kríst.

10 Mə mə dúg isâ byêsh shíd mǎwúdə ntó nəcé mə ηgə jii nji nə mə mpúg Kríst, mə bə nə ηkul í á sá ná a gwúmúg yí, mə ηwa dām kəw á micúη myé, mə dúg mǎmɛfwó nda mbimbə nəcé shwiy dé,

11 shú ná tə wáyé mbií tə wáyé, mə bág gwúm nda nyə.

Pwól jisə yuug shú óbúgula

12 Ntó cugé nə mə mə kumə məshíné, ηkí nə mə bii sâ jêsh. Mbô! Mə ηgə ná wá ηkul nə mə bílg dáás nə mbwê wâm nəcé *Kríst Yésus mə bií mə nə mbwê yé.

13 Bwaəηg, mǎmɛfwó mə aηgê nə ci ná mə mə bwey bii dáás. Mbô! Nji, tédúgá wâm wí nji ηgwúd; nji náəó, mə mə yíl lâm cug mə á fwo də cugə yíid. Mə ka ηgə nádəwo nə mə ké nji shwóg.

3:7 Mat 13.44, 46   **3:9** Rom 1.17   **3:10** Rom 6.8-11 *mə ηwa dām kəw á micúη myé*: 2Kr 4.10-11 *a gwúmúg*: Mis 4.2; Rom 5.1-7
3:12 1Tm 6.12; 2Tm 4.7; Heb 12.1

14 Mə ηgə wá ηkul nyâm nyêsh né mə cásuləg njəond, mə bii dáás Zembî ηgə jôw sé né sé kəg ηwa núη gwów kwon mə Yésus-Krîst dí yí.

15 Shé bêsh buud shé mú óηkwanz ɔ búúd cug sɛɛηgí á sánôη Yésus dí wá, shé bəg nə tédúgá ηgwúd wəηg. Nkí bi mə bə nə tédúgá íshús gúl súsúsá di í, Zembî nyə é fɛɛn bí mənkenya cínəηg.

16 Sá ηgwúdú, nda shé mə bwey bæ ntúga éga, shé kyéyugá kuú njəond ηgwúd.

17 Bwaəηg, yagulagá mə. Mpugá də dúg buud bwé ηgə cugə mbií cug bí á dúg sé ηgə cugə yí.

18 Mpugá né ncúlyá buud kuú njəond wáη í ηgə lwó né bwé ηgə lúmbali nə sá Krîst nyə á zə sá ja nyə á zə yə kwolós dí yí. Mə a shí bwey də jaaw bí gwo, mə nyiηgə jaaw bí gwo jaá gaád nə məzhwíle míshúd.

19 Zembî mə bá jaŋgulə bwo, nəcé bāη, iyéesh byáη wə bísə bwo wáη Zembî, bwé yidá də maməda nə sá í jálá nə sá bwo shwôn yí, milâm myáη mí ké nji ísâ í shíd.

20 Shé bāη nyíshé mpwág nyísə gwôw, wú shé ηgə bwánd né Cwám̄ba íshé Yésus-Krîst mə bá zhu, zə cug shé wá.

21 Nyə wə mə bá zə cénd shé mənyúúl mə mántágula shé búsə nə ndî mága, sá né mə ηkénəwag nda nyúúl nyé; a bá sá sé ntó nəcé a ji nə mpífé í də sá né a wág ísâ byêsh nyédí mənyámád yí.

3:14 1Kr 9.24-25   **3:16** Gal 6.15-16   **3:17** 1Kr 4.16; 1Pr 5.3
3:18 1Kr 1.23; Gal 6.12   **3:19** Rom 16.18   **3:20** Ifz 2.6; Heb 13.14   **3:21** Rom 8.29; 1Kr 15.25, 28, 43-53; Kol 3.4

4

¹ Gwá wá má cí nà bí ná, yé bwááńg má búl cɛɛl wá, bwááńg má ńgá gwág yéésh wá, yímúgá mǎnyúul sá jêsh í dúgyá nà Cwámba yííd. Bwaanɔg má búl cɛɛl wá, bí wá ńgá wá mǎ mǎshusug lámúd, bí wá ńgá sá ná bwá ságúság iséy byâm.

Krísten má jǎlá nǎ cugǎ lâm ná salá

² Mǎ ńgǎ yáág nǎ Ivodî mǎ yáág nǎ Sɛtish ná bwá dúg bǎ cúń ńgwûd tâń buud ɔ Cwámba.

³ Wɛɛ ntâg hí, fwámé shwá waamá shwá ńgá sêy séy ńgwûd yé, mǎ ńgǎ cí nǎ wo ná wo kwííndúg bwo. Nɔgá wo mpú ná sánôń bwo, nǎ Kulɛman ńǎ bóól búúđ ó gwoonɔg, sá á gwána shú Jɔjɔ Kéɛl. Buud bɔonɔgú míné máń mǎsǎ cilyá kálad á cug dí.

⁴ Dugá bǎ nǎ mǎshusug ja jêsh tâń buud ɔ Cwámba. Mǎ nyinɔgǎ cí gúl ja ná: dugá bǎ nǎ mǎshusug.

⁵ Fúlú nyín á ná shɛɛ í dúg nyín, muud yêsh dúg. Cwámba wál bá zǎ.

⁶ Bí nda yáguwo tɔɔ sǎ. Nji, dugá lwó Zembî iyéésh bín, tɔɔ bí tǎl jáyé cé tɔɔ jáyê, bí du jǎgula nǎ nyǎ, du téég nyǎ mǎbwâ, bí dúgǎ yǎ nyǎ akíba.

⁷ Ja jɔonɔgá, Zembî nyǎ e sá ná bí bág ná shɛɛ; sóólúgú wɔonɔgú, í ńgǎ ntɔ ikǎń byêsh yí, í é sá ná milâm mín nǎ mitédúgá mín mí nádag wá *Kríst Yésus.

⁸ Bwaanɔg, má nyinɔgǎ shúgula cí nǎ bí ná, kǎndugá milâm sǎ jêsh jí búbálé yííd, í jǎlá nǎ gúmá, jí tátálí, í cúgé fúlá nǎ mǎbôw, jí ná buud magulǎ yí, jí ńkí nywa bwiinɔgúlǎ, í njúl sǎ á jɔ fúlú, sǎ á ságúság yí.

4:1 1Te 2.19-20   4:3 Mis 3.5   4:4 2.18   4:5 1.10; Rom 13.11-12;
1Kr 16.22; Heb 10.25; Zhk 5.8; 1Te 5.1-2   4:6 Sòm 37.5; Mat 6.25;
1Pr 5.7   4:7 Yuá 14.27; Kol 3.15   4:8 Rom 12.17-18

9 Sâ jêsh bí á jíg mádí yí, bí á lóg nə mə yí, bí á gwág má cî yí, bí dúg má sá yí, ságá gwo. Né ndéé, Zembî á mpwogé nyə é bá ji nə bî.

Pwôlji nə məshusug nə cé jêsh á tál yí

10 Mə má bul bə nə məshusug cug má ngó cugə nə Cwám̄ba yíid nəcə məc̄ey bí ngó gwág mə má má má ka t̄em nyiŋgə nyîn. Mə mpú ná bí á d̄u bwey bə nə məc̄ey nə mə, nji bí a shígé d̄u bə nə fwála mə lwóyá mác̄ey m̄oŋg.

11 Mə alásé ntúga nəcə mə bálə máfúfəd. Mbô! Mə a jíg cug dúlə bə nə məshusug nə mbií cé jêsh má tál yí.

12 Mə mpú d̄u cugə m̄ántágula dí, mə mpú námá d̄u cugə m̄əbugubaanud. Ja jêsh, t̄o kúl jêsh íí, mə a má jíg cugólə nə jílá, mə jíg cugólə nə zha; mə mpú d̄u cugə t̄o m̄ud, mə mpú námá d̄u cugə máfúfəd.

13 Mə ji nə ŋkul jísow mbií cug wêsh nəcə mə ji nə muud ngó l̄ulushi* mə yé.

14 Nji t̄em bə ntó, bí a má mpu sá ná ŋwaálə k̄ow *íncwaw í ntug byâm dî.

15 Bí buud ó Filipî, bí mə mpú ná ja ís̄ey í J̄j̄j̄ Kéel í á ngə bwelə t̄éed yí, ja má á wú Masedwân yí, kú nə dúl *D̄ɔ lú óbúgula ó Yésus í á wá lâm ná í d̄u yéya ís̄ə nə mə; nji bí námá wə bí á sá ntó.

16 Gwé wá í á bə ná mə njúl ná Tesaloníka, bí á nti mə mikwíindyá c̄ɔ ja ŋgwúd.

17 Mə aŋgê nə lás ntúga ná mə ngə s̄ɔ ná buud bwá yóg mə is̄ə. Mə ngə yida s̄ɔ ná Zembî kwádúlóg bí mpumá ís̄ey bí ngó sá yíid.

4:9 3.17; 1Kr 13.11   4:11 1Tm 6.6-8; Heb 13.5   4:13 2Kr
12.9-10   * 4:13 muud ngó l̄ulushi mə yé: Jísə Krîst.   4:15 2Kr
11.8-9   4:16 Mis 17.1   4:17 1Kr 9.11

18 Mə a mə shîn bə nə isâ byêsh í jéla yí, ntɔ námá bímbí í jéla yí. Məcwúm bí á nti mə nə Ipaɸurodit má mə á mpu nyiŋgə zə lwándulə mə nə cwóó. Məcwúm məɔŋg məsə mə nda bi á nti mə labínda á nywa məcud, məsə jɔjɔ mətúnuga Zembî ŋgə magulə a ŋgə gwág nywa má.

19 Zembî waamá nyə é lwándulə bí nə isâ byêsh bí é jii yí, nda zhwog tɔɔm yé wúsá kwon mə Yésus-Kríst dí nó.

20 Zembî sóŋgú wúsú ŋwág gúmá kandugə á kandugə. Amen.

Məbáda

21 Bi ɔ bəda mə muud yêsh jí múúd mə Zembî kwon mə *Kríst dí yé. Omínyɔŋâ bâm sənóŋ búsə wa wá bwə ŋgə bəda bî.

22 Buud 3 Zembî bêsh bwə ŋgə bəda bî, bul bə nə ndéé bɔŋg wâ njów mə *Káázəl.

23 Mpaam mə Cwámba Yésus-Kríst í jíg mítádúgá mínéd.

Kálaad Zembî : Sə, á Gúgwáan New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d1606f4a-0ada-5be8-9b44-23b40e4b3495